

Огнян Минчев в интервю за в-к "Труд", 07.02.2008 год.

- Г-н Минчев, докладът на Европейската комисия за корупцията предизвика различните интерпретации на управляващи и опозиция. Какъв е вашият прочит?

- Отказвам да участвам в лицемерната игра на прочит. В документите на ЕС критичните позиции се намекуват, а не се формулират пряко. Но и при това положение оценките са ясни.

- Какви са те?

- България няма с какво да се похвали по отношение на необходимостта да се доближи до европейските стандарти на нормативно и процедурно поведение.

- В Западна Европа също има случаи на корупция във висшите политически кръгове. Каква е разликата между българската и европейската корупция?

- Безспорно в Европа има много корупция. В Брюксел има много корупция. Но там корупцията може да бъде засечена, идентифицирана, има ясни процедури за санкционирането ѝ. В модерните институции – включително в ЕС - имаме назначения и йерархии на служебни роли, а не на личности с всестранните им обвързаности. Ролевото определение в една модерна администрация означава, че служителят трябва да следва стриктно предписанията на ролята, фиксирани в норми и процедури. Всяко отклонение може да бъде идентифицирано. Все едно актьорът да излезе на сцената и да говори текст от друга пиеса - публиката улавя грешката, нали. В България ролева структура на институциите де факто няма – или е само номинална. В институционална позиция се влиза заедно с партийния клан, със семейството, с братовчедите, с рода, с целия град! В патриархалното общество, където йерархията на институцията следва йерархията на рода, не може да разделите корупция от легитимно поведение.

- И къде е причината за липсващата разлика между корупция и легитимно поведение?

- Манталитетът на политическия елит определя структурата на държавно-политическото и административното действие. Българският посткомунистически елит, произлязал от БКП, не е модерен европейски елит. А патриархален, кланов елит, който управлява със средствата и методите на домодерните племенни механизми, основен сред които е вътрешно-клановият обмен, в модерния свят известен като "корупция".

- Посткомунистическият елит не е характерен само за редиците на БСП. Управлението на ОДС се превърна в "символ на корупция".

- Синьото правителство беше единственото, което наред с масовата корупция, която развихри, направи и цялостна реформа на държавата. За 20 години след 1989 БСП и нейните коалиционни партньори не допринесоха с нищо за еволюцията от предмодерни към модерни форми на управление.

- В кои конкретни случаи разчитате посткомунистически манталитет?

- От ЕС заявяват, че поредицата от случаи, в които има подозрения за корупция в МРРБ, ще доведе до блокиране на европейските фондове. Излиза един министър и казва: "Няма проблем, не са засегнати европейски фондове." Ето това е манталитет. България е член на ЕС и всяка стотинка в България е европейска. Но нашият елит още живее в свят, в който си представя, че ЕС е този малоумник, който трябва само да им дава. Свят, в който европейското е общо, а тяхното – ограбеното от българските граждани, виждате ли, си е само тяхно. Това е тарикатският манталитет на социални маргинали, издигнати от капризите на съдбата до позиция да управляват една – Божем - европейска държава.

- Като ответна реакция може ли парите от еврофондовете да бъдат спрени?

- Брюксел вече си дава сметка с кого си имат работа. Но дали ще наложи финансови ограничения е второстепенен въпрос. Основният въпрос е политически и си е наш, български. След 20 г., в които обществото плати изключително висока цена, за да бъде част от ЕС, ще позволят ли българите клановият манталитет и интерес на посткомунистическия елит да ги върне отново в собственото му Средновековие. Този елит е така примитивен, че не може да създава държава. През втората половина на 20 век той управляваше в ролята на колониална администрация на Съветския съюз. Днес стихийно се стреми към същото – политически, морално и естетически. Пред очите ни се ексхумира трупа на българския комунизъм, опитват се да го гримират, начервят и да го тропосат отново на телевизионния екран. Пример - концертът в чест на президента Путин, четиричасовата “пресконференция” на Първанов. Това предизвиква погнуса...

- Дали крайният песимизъм може да предложи решение? Казвате, не разполагаме с друг елит?

- Опитите да бъде създаден алтернативен елит няколко пъти бяха пресечени в зародиш. Последният път – с докарването на бившия цар начело на държавата. В резултат социалните групи, които можеха да съградят модерен елит в по-голямата си част напуснаха страната или се декласираха. Останалите, които могат да предложат модерна визия, са нищожно малцинство в страната. Налице е пълна хегемония на посткомунистическия политически, икономически и обществен елит. Тази хегемония се упражнява в социален и политически съюз с лумпен-пролетарските обществени низини – т.нар. “мутри”, които свършха и продължават да вършат черната работа на посткомунистическата олигархия. Мутрите и олигархията имат общ социален произход и силен културен афинитет едни към други.

- Критиките на ЕС досега бяха насочени основно срещу съдебната система и високите етажи на властта. Сега има акцент върху местната власт, здравеопазването, образованието. Защо?

- Никой не си прави илюзия, че може да има корупция в общината, болницата, училището, ако няма корупция в центъра. Що се отнася до съдебната система, правораздаването е състезателен процес. Държавата се състезава срещу мафията и в нашия случай е очевидно, че мафията е по-

силна. Досега държавата – общественият интерес - не е побеждавала. Нещо повече - мафията контролира пряко държавата. Вижте какво прави атомното лоби, енергийната мафия - всичко “енергийно” в България е руско. Вече не по идеологически, а по финансови съображения и поради културен афинитет. При “братушките” рушветите са най-големи, а и се живее най-весело с тях... Защо 2/3 от горите са изрязани под контрола на ДПС и изнесени за дървен материал от турски фирми? Защо в МРРБ под ръководството на министър от Сливен, е пълно с началници от Сливен, парите за пътищата се развличават от сливенски фирми, а дупките се увеличават? Можете спокойно да замените МРРБ с всяко друго министерство, а Сливен – с всеки друг български град.

- *Защо?*

- Защото не съществува модерна българска държава. Посткомунистическият елит - от "Позитано" 20 до "Монтерей", от СИК до АЕЦ “Белене” - няма концепция, няма визия за държава. Съществува визия и практика на кланово-племенен съюз от разпокъсани интереси. Съюз, чиято примитивна същност и цел е да бъде грабен този народ без мярка и без ред.

- *Къде е според вас ролята на гражданското общество? Защо арх. Георги Янев е самотен герой? Защо ние избираме да дадем подкуп в училище или на катаджията?*

- Държавата дегенерира в такава ужасяваща степен, че всеки от нас се изправя пред все по-трудни избори. Повечето хора нямат сили да плуват срещу течението. А течението тече от върха. От тройна коалиция, която се управлява от Регентски съвет, в който полуофициално се разпределят сферите на присвояване на държавата. Впрочем, Регентски съвет се практикува тогава, когато премиерът е малолетен.

- *Очаквате ли смени на министри на предстоящия Съвет на коалицията?*

- Това е третостепенен въпрос. Да не си губим времето с него. Какво значение има дали на мястото на Хасан ще седне Иван? Дали Станишев ще уважи жаждата за отмъщение на Кобурга и трима царски министри ще си идат? Така наречените отцепници от НДСВ бяха флагмани на управленския стил, за който говорим през цялото интервю. Сега натирени от господаря си по партизански причини се пишат опозиция и му искат вот на недоверие заради “корупцията”. Панайотките – борци срещу корупцията, моля ви се! То човек трябва да има и малко срам, ама трябва да има и орган за срам!